

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS* - pagal konkurso sąlygų 9 priedą.

BENDRIEJI DUOMENYS

SPRENDINIŲ RACIONALUMĄ PAGRINDŽIANTYS DUOMENYS

URBANISTINIAI IR ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDIMAI

PROJEKTO EKONOMINIS PAGRĮSTUMAS

BENDRIEJI DUOMENYS

1.

1.1. **Projekto pavadinimas:**

Mokslo paskirties pastato, Kernavės g. 82, Vilniuje,
architektūrinio atviro projekto konkursas.

1.2.

]
Pagrindiniai teritorijos ir statinio rodikliai:

1.2.1.

Žemės sklypo naudojimo paskirtis: Kita;
Žemės sklypo naudojimo būdas:
Visuomeninės paskirties teritorijos;
Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos;
Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos

1.2.2.

Užstatymo tipas: Perimetrinis

1.2.3.

Užstatymo tankis: 40 proc.

1.2.4.

Užstatymo intensyvumas: 0.44

1.2.5.

Maksimali absoliutinė altitudė: 11.03m.

1.2.6.

Priklausomųjų želdynų plotas: 2305 kv.m.

1.2.7.

Transporto priemonių stovėjimo vietų skaičius: 30 vnt.

1.2.8.

Pastato bendras plotas: 2841 kv.m.

1.2.9.

Pastato naudingas plotas: 2841 kv.m.

1.2.10.

Pastato tūris: ~16,400 kv.m.

1.2.11.

Aukštų skaičius: 2

1.2.12.

Aukštis nuo statinių statybos zonos esamo žemės paviršiaus: 7m.

1.3.

Kiti rodikliai ir sprendiniai:

1.3.1.

Minimali neužstatyta sklypo dalis, skirta vaikų poilsiui: 3400 kv.m.

1.3.2.

Vaikų žaidimų aikštelių sklype bendras plotas: ~500 kv.m.

1.3.3.

Projektuojamas vaikų grupių skaičius: 14

2. SPRENDINIŲ RACIONALUMĄ PAGRINDŽIANTYS DUOMENYS

- 2.1. Esamos sklypo gamtinės situacijos išsaugojimo sprendiniai atsižvelgia į arboristo rekomendacijas.

Medžius, kuriuos reikalinga kirsti pagal projektinius sprendinius, siūloma atsodinti po projekto įgyvendinimo, todėl medžių kiekis maksimaliai išsaugomas.

- 2.3. **Universalus dizainas**

Pėsčiųjų takai nuo transporto priemonių sustojimo vietų projektuojami taip, kad visi žmonės galėtų priartėti prie pastato, į jį įeiti ir išeiti. Pastato grindų altitudės ir lauko paviršiai projektuojami taip, kad slenksčiai būtų horizontalūs, ne aukštesni kaip 20 mm. Pagrindinis įėjimas išreikštas architektūriškai, pažymimas kontrastingomis priemonėmis pagal reikalavimus. Įėjimų tarpdurių plotis atitinka keliamus reikalavimus. Pagrindinis įėjimas projektuojamas pakankamo dydžio patogiam ir saugiam manevravimui ir patekimui. Pagrindiniai patekimai ir takai pabrėžiami spalviniais sprendimais, apšvietimu.

Pastato viduje numatoma informacinė nurodomųjų ženklų sistema indikuojanti laiptines, lifthus, tualetus, pagrindinius praėjimus iki jų. Koridorių plotis projektuojamas ne mažesnis kaip 1200 mm, aukštis ne mažesnis kaip 2100 mm. Laiptinių laiptatakių pločiai ne mažesni kaip 1200 mm. Į visus pastato aukštus yra galimybė patekti vertikaliais ryšiais - laiptais. Laiptų kraštuose įrengiami keltuvai žmonėms su negalia. Pirmame aukšte numatomi žmonėms su negalia pritaikyti tualetai, kurie yra pasiekiami iš bendro naudojimo erdvių.

- 2.4. Pastato vidaus erdvės ir (arba) patalpos, užtikrinančių vaikų švietimo formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Pastate numatyta atskiros grupių patalpos bei jas jungianti bendra erdvė - holas, kurioje yra numatyta funkcinė įvairovė. Patalpose yra laukimo zonos, valgykla, vaikų darbų ekspozicinė erdvė ir pan. Erdvės suprojektuotos taip, kad būtų galima jas adaptuoti pagal poreikį.
- 2.5. Lauko erdvių (vaikų žaidimo aikštelės, automobilių stovėjimo ir dviračių vietų skaičius ir kt.) paskirtys, rodikliai ir juos pagrindžiantys skaičiavimai. Automobilių ir dviračių vietos numatomos 30 vnt.

2.6. Gaisrinės saugos sprendiniai:

Pastate numatoma gaisrų gesinimo sistema, užtikrinama sklandi evakuacija per bendras patalpas plačiais laiptatakiais, arba tiesiogiai iš grupių ar bendrų patalpų į lauką. Evakuacinių kelių kiekis ir tipas parenkamas pagal pastato paskirtį, jo aukštingumą, bendrą plotą ir kitus esminius parametrus.

Gaisrinės saugos sprendiniai suprojektuoti taip, kad kilus gaisrui:

- Statinio laikančiosios konstrukcijos tam tikrą laiką išlaikytų apkrovas;
- Būtų ribojamas ugnies bei dūmų plitimas statinyje;
- Būtų ribojamas gaisro plitimas į gretimus statinius;
- Žmonės galėtų saugiai išeiti iš statinio ar būtų galima juos gelbėti kitomis priemonėmis;
- Pradėtų veikti gaisrinės saugos bei gaisro aptikimo, gesinimo sistemos;
- Gaisrinė galėtų patogiai privažiuoti visu sklypo perimetru;
- Ugniagesiai galėtų saugiai dirbti.

2.7. Statinio konstrukcijų sprendiniai (tvarumas (ilgaamžiškumas, eksploataciniai kaštai), statybos trukmė, medžiagiškumas. Konstrukcijos parenkamos tvarios, ilgaamžės, atitinkančios keliamus reikalavimus.**2.8. Pastato energetinis naudingumas ir jį pagrindžiantys sprendiniai**

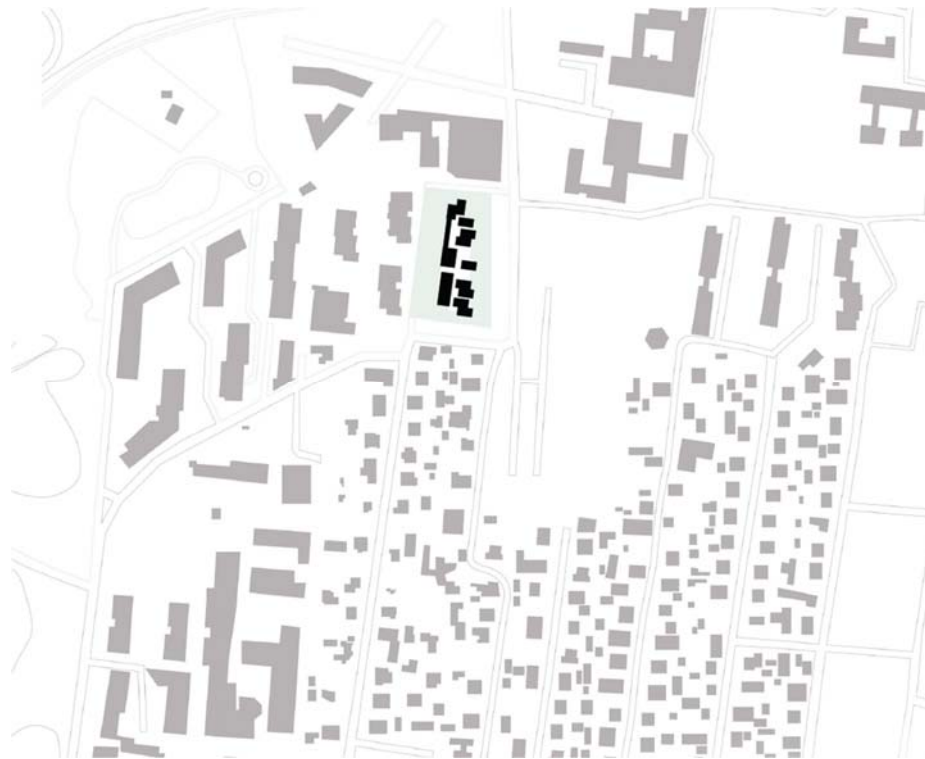
Grupių pastatai projektuojami numatant ventiliuojamą fasado sistemą. "A" formos tūris projektuojamas moderniais ir laiko patikrintais metodais. Jungtyse su stikliniu pastato tūriu atitvaros montuojamos apšiltinimo sluoksnyje, estetiškai "suvedant" apdailą. Siūlomos inžinerinės sistemos užtikrina A++ energetinio efektyvumo reikalavimus. Pastatai projektuojami pritaikant šiuolaikines, aplinką ir sąnaudas tausojančias inžinerines sistemas. Pastate numatomos vėdinimo, kondicionavimo, vandentiekio, elektros, ryšių tiekimo, šildymo ir gaisrų gesinimo inžinerinės sistemos. Pagrindinės techninės patalpos numatomos pirmajame aukšte techninių patalpų korpuse patogiam techniniam aptarnavimui ir monitoringui. Visos inžinerinės šachtos blokuojamos ir išdėstomos racionaliai.

3. URBANISTINIAI IR ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDIMAI

3.1. Urbanistinė idėja

Projektuojamas sklypas yra šiaurinėje Vilniaus miesto dalyje. Teritorija apribota pagrindinių miesto arterijų - Geležinio Vilko, Ozo ir Kalvarijų gatvėmis. Gretimoje aplinkoje, vakarinėje ir šiaurinėje dalyse dominuoja laisvojo planavimo užstatymo morfotipas, rytinėje ir pietinėje - užstatymo masteliškumas smulkėja iki sodybinio užstatymo. Sklypo kompozicinė padėtis ir padiktuoja pagrindinę užstatymo idėją.

Vertindami teritorijos urbanistinį audinį siekėme surasti tokį užstatymo būdą, kuris darniai įsiliėtų į esamą urbanistinę, istorinę ir gamtinę struktūrą. Pagrindinis aspektas - sklypo užstatymo sprendiniais ir tūriniu-erdvine išraiška atsižvelgti į gretimą dominuojantį foninį užstatymo aukštingumą: iš vienos pusės - daugiaaukščiai, griežtos geometrijos tūriai, iš kitos pusės - plastiški mažaaukščiai gyvenamieji pastatai.

1 schema. Teritorijos situacijos planas su siūlomais sprendiniais - pagrindinė urbanistinė idėja.

3.2.

Architektūrinė idėja

Pagrindinė architektūrinė idėja glaudžiai susijusi su pastato paskirtimi. Vaikystėje patirti potyriai išlieka ilgam, todėl, projektuojant modernų vaikų darželį, pirmiausia, atsižvelgėme į kokybiškos, įsimintinos ir žaismingos architektūros paieškas. Archetipinės "A" formos namelis spalvotais langais yra jau ankstyvoje vaikystėje susiformavęs ir pirmuosiuose vaikų piešiniuose vaizduojamas motyvas, todėl Architektūrinei idėjai pasirinktas "pasakų namelių" įvaizdis.

Spalvoti, žaismingi fasadai orientuoti į pagrindinę - Kernavės gatvę. Semantiškai Kernavės vietovardis asocijuojasi su istorija, amatais, todėl archetipinė pastatų forma ir uždari kiemeliai kiekvienai darželio grupei betarpiškai siejami su pagrindine idėja.

1 pav. Pastato vizualizacija nuo Kernavės g. prieigų.

3.3

Interjero idėja**Reprezentacinė erdvė:**

Pagrindinė interjero idėja glaudžiai susijusi su pastato architektūrine ir kompozicine išraiška. Pagrindinė reprezentacinė erdvė - tai holas su bendromis ir pagalbinėmis erdvėmis, iš kurių patenkama į atskirus grupių korpusus. Šios erdvės dominuojanti natūrali medžiaga - stiklas - užtikrina natūralios šviesos patekimą į patalpas, atveria vizualinius ryšius su gretima aplinka, suteikia jausmą, jog esi pusiau uždaroje erdvėje - taip sukuriamas saugumo, bendruomeniškumo jausmas.

2 pav. Pagrindinio holo interjero vizuazliacija. Bendrosios erdvės su valgymo/laukimo zona.

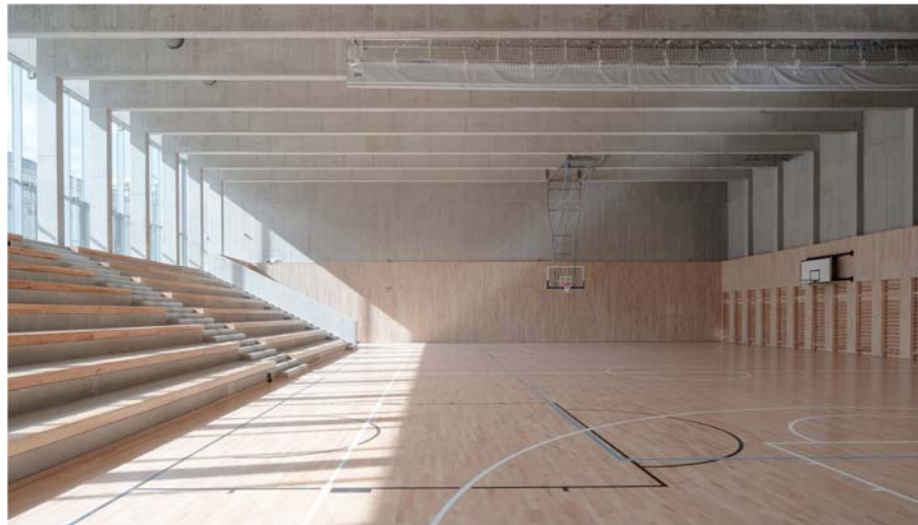
3 pav. Pagrindinio holo interjero vizuazliacija. Laukimo salė/ vaikų darbų ekspozicinė erdvė.

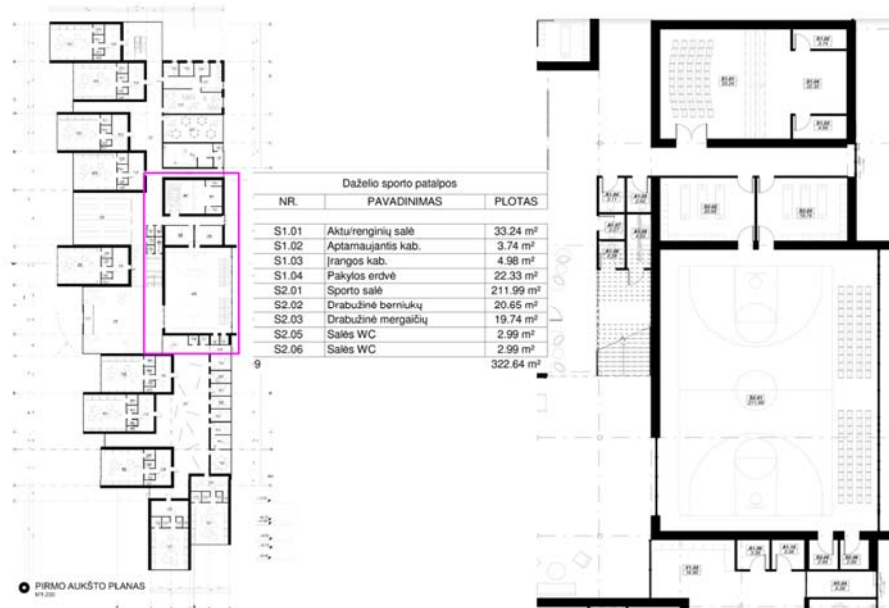
3.4.

Sporto salė/ aktų salė

Sporto salė projektuojama vakarinėje dalyje. Salės tūris erdviškai tampa akcentiniu, aukščiausiu tūriu. Salė suprojektuota taip, kad ja būtų galima naudotis ir kitoms bendruomenėms po darbo laiko. Salė įrengiama su galimybe atskirti, mažinti arba didinti erdves, naudoti jas skirtingoms veikloms. Persirengimo erdvės projektuojamos atskiroje patalpoje. Salė projektuojama jauki, tinkama ne tik sporto veiklai, bet ir renginiams, susibūrimams. Salė projektuojama vientisa, estetiška, apdailinta medžiu, naudojamu ir parketui.

4 pav. Sporto salės analogas. Saint Gellert sports hall. Architektai "Epitesz studio", Vengrija.

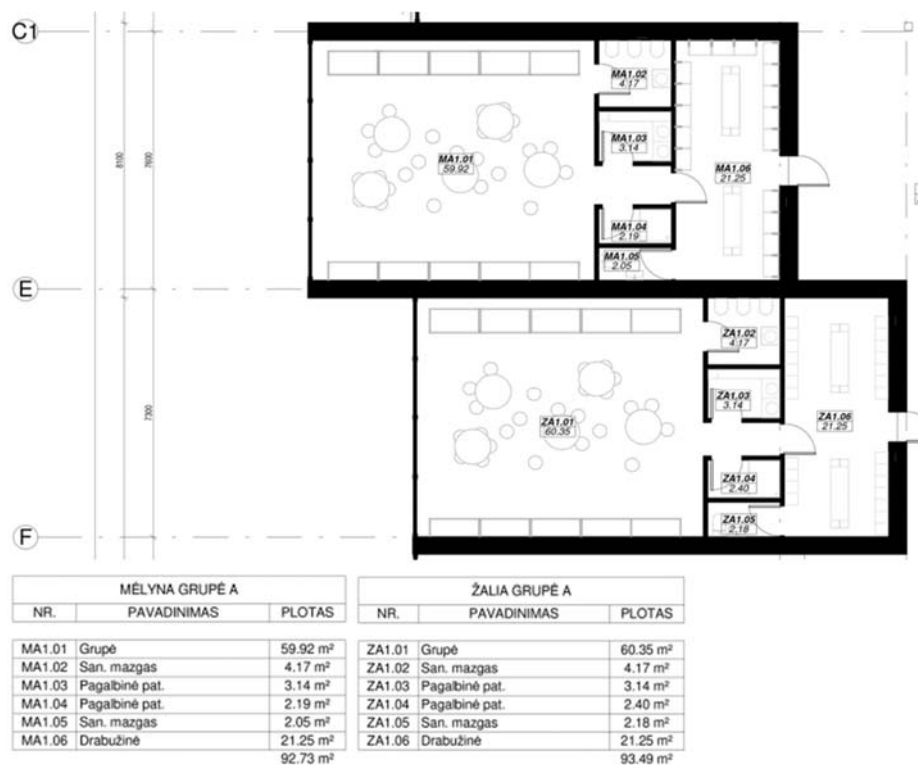
2 schema. Aktų ir sporto salių vieta planinėje struktūroje, eksplikacija.

Tipinė grupė

- 3.5. Patekimas į grupes suplanuotas per bendras erdves. Patekus į grupę numatytos persirengimo zonos su atskiromis spintelėmis ir atskiru san.mazgu. Į grupę patenkama pro techninę zoną, kurioje į kraštus suplanuotos pagalbinės patalpos. Kraštuose numatomi san.mazgai. Grupės erdvė suplanuota taip, kad joje nebūtų konstrukcinių elementų ir grupėse būtų galimybė susiplanuoti erdves pagal poreikius. Kraštuose palei sienas numatytos sustumiamos lovos, o erdvės viduje - moduliniai stalai. Bendras grupės plotas yra ~93-94 kv. m.

5 pav. Vaikų grupės interjero vizualizacijos fragmentas.

3 schema. Tipinių grupių planinė struktūra ir eksplikacija.

- 3.5.

Kraštovaizdžio architektūra

Gamtinės aplinkos išsaugojimo sprendiniai: teritorijos reljefas išsaugomas, visi projektuojami sprendiniai yra antžeminiai. Medžius, kuriuos reikalinga kirsti pagal projektinius sprendinius,

Mokslo paskirties pastato, Kernavės g. 82, Vilniuje, architektūrinio atviro projekto konkursas

siūloma atsodinti po projekto įgyvendinimo, todėl medžių kiekis maksimaliai išsaugomas. Pagrindinė kraštovaizdžio idėja - mažosios architektūros priemonėmis suformuoti pusiau privačias grupių kiemo erdves. Toks sprendimas užtikrina kraštovaizdžio vientisumą ir funkciškai išpildo pagrindinę darželio programą.

Medis kaip gamtinis elementas yra svarbus ne tik kaip fizinis objektas pavėsiui ir atokvėpiui, tačiau jis ypač prasmingas ankstyvoje edukacijoje. Medis turi daug gyvenimiško simbolizmo, todėl jų teritorijoje siūloma sodinti arčiau grupių. Ši vieta taip pat tinkama dėl to, kad medžiai tampa garso barjeru nuo rytinėje pusėje esančios gatvės ir užtikrina CO2 ir kietųjų dalelių absorbciją.

6 pav. Kraštovaizdžio ir mažosios architektūros vizualizacija nuo pagrindinių įėjimų.

7 pav. Kraštovaizdžio ir mažosios architektūros vizualizacija nuo pagrindinių įėjimų.

3.5.

Medžiagiškumas

Siekiant projektiniuose sprendiniuose užtikrinti kuo artimesnį ryšį su gamta ir ekologija, projekte siūlomos vien tik natūralios medžiagos: medis, stiklas, betonas. Pagrindiniai atskirų grupių tūriai yra "A" tipo, apdailinti medžio apdaila. Didesni korpusai yra apdailinti struktūriniais tinku - artimu gretimai urbanistinei aplinkai. Jungiamasis tūrinis - pagrindinė reprezentacinė erdvė - holas yra stiklinės apdailos. Medžiagiškumas glaudžiai susijęs ir su pažintine funkcija - tai dažniausiai urbanistinėje aplinkoje sutinkamos medžiagos, stiklas - galimybė vaikams matyti save ir aplinką atspindžiuose, o tuo pat metu - ir tai, kas yra už stiklo. Žaismingumo dėlei stiklas pajvairinamas tonuotomis spalvomis iš lauko pusės. Taip lengviau įsimenama, kokiame korpuse yra darželio grupė, o prietemoje iš vidaus apšviestas kompleksas primena pasakų miestelį.

4 schema. Fasado ištrauka ir medžiagiškumas: medis, betonas, spalvotas stiklas.

8 pav. Medžiagiškumo analogas. Raad day care center, Arch. Dorte Mandrup Arkitekter, Svedija.

4.**PROJEKTO EKONOMINIS PAGRĮSTUMAS**

- 4.1. Prognozuojama statybos vertė
- 4.2. Statybos investicijų dydis, tenkantis paslaugos gavėjui
- 4.3. Projektuojamų ugdytinių skaičiaus ir projektuojamo pastato tūrio santykis
- 4.4. Prognozuojami eksploataciniai kaštai ir juos pagrindžiančios priemonės (pvz. Antrinis šilumos energijos panaudojimas, priemonės energetinių resursų poreikiams ir nuostoliams sumažinti ir kt.)
- 4.5. Numatoma statybos trukmė (mėn.)
- 4.6. Kiti sprendiniai, suteikiantys galimybę užsakovui gauti ekonominę naudą.